

Haziran
2021

Siirt Eğitim Dergisi

S E D
SIIRT JOURNAL OF EDUCATION

Cilt 1

Sayı 1

SIIRT EĞİTİM DERGİSİ / SIIRT JOURNAL OF EDUCATION

Cilt 1, Sayı 1, 2021
Volume 1, Issue 1, 2021

BAŞ EDİTÖR / EDITOR-IN-CHIEF

Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU

EDİTÖRLER / EDITORS

Dr. Rasim TÖSTEN
Dr. Mehmet RAMAZANOĞLU
Dr. Ahmet SAYLIK

ALAN EDİTÖRLERİ / FIELD EDITORS

Dr. Sevda Koç AKRAN
Dr. Halil Coşkun ÇELİK
Dr. Erhan AKIN
Dr. Fehmi DEMİR

DİL EDİTÖRÜ / LANGUAGE EDITOR

Dr. Emrah ERİŞ

YAYIN VE DANIŞMA KURULU / PUBLICATION AND ADVISORY BOARD

Dr. Ali Osman ENGİN
Dr. Behçet ORAL
Dr. Cahit EPÇAÇAN
Dr. Cahit PESEN
Dr. Fethi SOYALP
Dr. Fuat TANHAN
Dr. Habib ÖZKAN
Dr. Hacı İsmail ARSLANTAŞ
Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU
Dr. Kemal ÖZGEN
Dr. Murat TAŞDAN
Dr. Mustafa KAHYAOĞLU
Dr. Rezzan KARAKAŞ
Dr. Zihni MEREY

SEKRETERYA / SECRETARIAT

Arş. Gör. İrem ELÇİ

İLETİŞİM / CONTACT

İnternet Adresi / Web: <https://sed.siirt.edu.tr/>

E-Mail: egitimdergi@siirt.edu.tr

Adress: Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kezer Kampüsü / SIIRT

Makalenin Geliş Tarihi:
24.06.2021

Makalenin Kabul Tarihi:
30.06.2021

Makalenin Yayın Tarihi:
30.06.2021

Eğitim Kurumlarında Örgütsel Sinizm Üzerine Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmalarının İncelenmesi: “Bir Meta-Sentez Çalışma Örneği”

Yunus Emre Avcı¹
İrfan Bilmez²

Özet

Bu araştırmanın amacı 2015-2020 yılları arasında Türkiye’deki eğitim kurumlarında örgütsel sinizm konusunu temel alan yüksek lisans ve doktora tezlerinin meta-sentez yöntemi kullanılarak analiz edilmesi ve değerlendirilmesidir. Araştırma kapsamında önceden belirlenen anahtar kelimeler ve dahil edilme kriterleri göz önünde bulundurularak YÖK Tez Merkezi veri tabanında yapılan literatür taraması sonucunda toplamda 62 lisansüstü tez çalışmasına ulaşılmıştır. Lisansüstü tezler sınıflandırılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmaların amacı, yayın yılı, yöntemi, örnekleme, veri toplama araçları, kullanılan örgütsel sinizm ölçekleri, örgütsel sinizm düzeyi, örgütsel sinizm ile ilişkili olan değişkenler ve elde edilen bulgular kısmı sınıflandırılarak incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; çalışmaların büyük bir bölümü 2018-2019 yıllarında yayınlandığı, nicel çalışmaların çoğunlukta olduğu, örneklem grubu olarak tamamına yakınında öğretmenlerin seçildiği, çalışmalarda çoğunlukla anket/ölçeklerin tercih edildiği, veri toplamak amacıyla Brandes, Dharwadkar ve Dean (1999) tarafından geliştirilmiş olan örgütsel sinizm ölçeğinin çoğunlukla kullanıldığı, çalışmaların çoğunda örgütsel sinizm düzeyinin düşük görüldüğü, demografik ve örgütsel davranış değişkenleriyle örgütsel sinizmin ilişkisinin incelendiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sinizm, Örgütsel sinizm, eğitim kurumlarında sinizm, meta-sentez, lisansüstü tezler

Analysis of Postgraduate Thesis Studies on Organizational Cynicism in Educational Institutions: "A Meta-Synthesis Study Example"

Abstract

The aim of this research is to analyze and evaluate master's and doctoral theses based on organizational cynicism in educational institutions in Turkey between the years 2015-2020 by using meta-synthesis method. Within the scope of the research, a total of 62 graduate thesis studies were reached as a result of the literature review made in the database of YÖK (higher education institution) Thesis Center, taking into account the predetermined keywords and inclusion criteria. Graduate theses were categorized by metasynthesis method and subjected to content analysis. The purpose of the research, publication year, method, sample, data collection tools, organizational cynicism scale used, organizational cynicism level, variables related to organizational cynicism and the findings were examined by categorizing. According to the research results; most of the studies were published

1 Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Siirt, yunusavci027@hotmail.com, ORCID No: <https://orcid.org/0000-0002-1361-1463>

2 Din Kültürü Öğretmeni, Turgut Özal Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi, Batman, irfanbilmez2605@gmail.com, ORCID No: <https://orcid.org/0000-0002-3233-983X>

Atf için: Avcı, Y. E., & Bilmez, İ. (2021). Eğitim kurumlarında örgütsel sinizm üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi: “Bir meta-sentez çalışma örneği”. *Siirt Eğitim Dergisi*, 1(1), 73-98.

in 2018-2019, quantitative studies are in the majority, in almost all sample groups teachers have been selected, mostly questionnaire/scales have been preferred in the studies, for the purpose of data collection the organizational cynicism scale developed by Brandes, Dharwadkar and Dean(1999) is mostly used, the level of organizational cynicism was seen low in most of the studies, and it has been detected that the link between demographic- and-organizational behaviour variables and organizational cynicism has been examined.

Keywords: Cynicism, organizational cynicism, cynicism in educational institutions, meta-synthesis, graduate theses

Giriş

Günümüzde çalışma hayatına yönelik ekonomik ve teknolojik gelişmelerin yanı sıra, toplumsal değişimler de yaşanmaktadır. Ortaya çıkan bu hızlı gelişmeler eğitim kurumlarının da daha etkili ve ihtiyaçları karşılayabilecek özellikte olmasını gerektirmektedir. Bu nedenle eğitim kurumlarındaki çalışanların, örgütsel amaçlar etrafında birleşmeleri, olumlu duygu, düşünce, tutum ve davranışlara sahip olmaları, eğitim kurumuna kendilerini adanmaları ve bağlılık göstermeleri önemli görülmektedir. Bu bağlamda eğitim kurumlarındaki çalışanların işlerine yönelik davranış, tutum, duygu ve düşüncelerini pozitif veya negatif yönde etkileyen ve yönlendiren birçok etmenden bahsetmek mümkündür. Son yıllarda birey ve örgüt üzerindeki olumsuz etkileri sebebiyle eğitim örgütlerinde yoğun bir şekilde araştırılan örgütsel davranış konularından biri de örgütsel sinizmdir.

Sinizm kavramının kökeni, en evvel antik Yunanda görülmüştür. Erdeme, dünyevi arzu ve isteklere sırt çevirmeye değinen bir felsefi akım olan 'Kinizm'e dayanmaktadır (Kasalak ve Aksu, 2014). Antik çağ sinizm kavramı, ilk başlarda bağlılıklarından kurtulup kendine gelen ve erdemli bir birey olmayı vurgularken; günümüzde ise menfaat düşkünü, sürekli eleştiren, memnuniyetsiz, zor beğenen ve olumsuz düşüncelerle dolu varlıklar olarak tanımlanan bir kavram olarak görülmeye başlamıştır (Torun ve Çetin, 2015). Örgütsel anlamda sinizm kavramı Kanter ve Marvis'in 1989 yılında yazmış oldukları kitap ile birlikte görülmeye başlamış ve halkla ilişkiler, insan kaynakları yönetimi, örgütsel davranış, işletme yönetimi gibi alanlara konu olmuştur (James, 2005). Türkiye'de ise örgütsel sinizm ile ilgili çalışmalar 2000'li yıllardan sonra ciddi anlamda artış göstermiş, eğitim kurumları örgütlerinde ise 2009 yılından itibaren çalışmalara konu olmuştur (Akar, 2018). Alanyazında sinizm ile ilgili birçok tanım bulunmasına rağmen Brandes, Dharwadkar ve Dean (1998) yapmış oldukları tanım daha çok öne çıkmaktadır. Bu bağlamda örgütsel sinizm''bir kişinin örgüte karşı geliştirdiği, örgütün dürüstlükten yoksun olduğuna dair inanç, örgüte yönelik negatif duygular, bu inanç ve duygulara paralel olarak bireyin örgüte karşı aşağılayıcı ve eleştirel davranış gösterme eğilimlerinden oluşan olumsuz tutumdur'' (Brandes, Dharwadkar ve Dean, 1998) şeklinde tanımlanmaktadır.

Örgütsel sinizmin anlaşılması ve dikkate alınması örgütün devamlılığı ve başarısı için gereklilik arz etmektedir. Nitekim örgütsel sinizm üzerine yapılan pek çok çalışma incelendiğinde sinizmin hem bireye hem de örgüte ciddi zararlar verdiği görülmektedir. (Abaslı, 2018). Bu araştırmalara bakıldığında, örgütsel adalet (Korkut, 2019), iş doyumu (Sargın, 2016), örgütsel destek (Akbulut, 2020), örgütsel sessizlik (Karacaoğlan, 2019), örgütsel bağlılık (Çillik, 2019), mobbing (Cansever, 2017), örgütsel güven (Kahveci, 2015), örgütsel politika (Emre, 2018), kayırmacılık (Karademir, 2016), toksik liderlik (Küçük, 2020), tükenmişlik (Koç, 2015), örgütsel dışlanma (Abaslı, 2018), örgütsel yabancılaşma (Kayaalp, 2019), örgütsel iletişim, örgüt kültürü (Kantarcıoğlu, 2016) gibi değişkenlerin eğitim çalışanlarının örgütsel sinizm yaşamada önemli etkiye sahip olduğu ortaya konulmuştur. Yapılan araştırmalar incelendiğinde sinizmin birçok bireysel ve örgütsel olumsuz duruma sebep olduğu ifade edilebilir. Bu sonuçları genel hatlarıyla şu şekilde sıralamak mümkündür (Sucu, 2019):

- İşten ayrılma niyetinde artış
- Düşük örgütsel bağlılık
- Örgüte ve iş arkadaşlarına karşı güven düşüklüğü
- Özgüven eksikliği
- İş motivasyonunda azalma
- Kurum içi etkin iletişimde olumsuzluklar
- Psikolojik sözleşme ihlali algısı
- İş tatminini eksikliği
- İş performansı ve hizmet kalitesinde düşme
- Düşük örgütsel destek algısı
- Değişime karşı dirençte artış
- Düşük kişisel değer algısı
- Örgütsel hedeflere duyarsızlaşma
- Yabancılaşma

- Düşük adalet algısı
- Düşük örgütsel vatandaşlık
- Örgüte duyulan saygının azalması

Örgütsel sinizmin olumsuz sonuçları örgütsel boyutta ele alındığında eğitim kurumlarında çalışanların; kurumlarıyla bağ kurmaları, etkili ve verimli çalışmaları, kurumun amaç ve değerlerini benimsemeleri gibi kendilerinden beklenen davranışlardan daha fazlasını göstermeleri sinizmin örgütsel yapıdan uzak tutulmasıyla ilişkilidir. Bu durum da ancak personelin çalıştıkları eğitim kurumuna olumlu pozitif yönde duygu, düşünce ve tutuma sahip olmalarıyla mümkündür. Bu bağlamda eğitim kurumlarında, personelin çalıştıkları kurumlara yönelik olumsuz tutumları olarak tanımlanan örgütsel sinizm ile ilgili yapılmış çalışmaların değerlendirilmesi ve araştırmaların nasıl bir seyir izlediğinin belirlenmesi önem arz etmektedir.

Bu kapsamda 2015-2020 yılları arasında eğitim ve öğretim alanında yapılmış lisansüstü tezler farklı kategorilerde içerik analizine tabi tutulmuştur. Örgütsel sinizmi araştıran birincil çalışmalar kadar, birincil çalışmaları bir bütün olarak ele alıp benzerlik ve farklı yönlerden inceleyerek, konuyla ilgili genel yönelimleri belirlemek için yapılan araştırmaları meta-sentez yöntemle değerlendirmek ve böylece yeni yapılacak çalışmalara yön vermesi açısından önemli görölmektedir. Aynı zamanda sonuçların, örgütsel sinizme yönelik farklı araştırmalarda odaklanılacak yönlere katkı sağlaması beklenmektedir.

Temel amaç kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Örgütsel sinizm alanında incelenen lisansüstü tez çalışmalarının yayın yıllarına göre dağılımı nasıldır?
2. Örgütsel sinizm alanında incelenen lisansüstü tez çalışmaları örneklem grubu açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?
3. Örgütsel sinizm alanında incelenen lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan yöntemlere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
4. Örgütsel sinizm alanında incelenen lisansüstü tez çalışmaları veri toplama araçları bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
5. Örgütsel sinizm alanında incelenen lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan örgütsel sinizm ölçekleri nasıl bir dağılım göstermektedir?
6. Örgütsel sinizm alanında incelenen lisansüstü tez çalışmaları örgütsel sinizm düzeyi açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?

7. Örgütsel sinizm alanında incelenen lisansüstü tez çalışmaları örgütsel sinizm ile ilişkili olan değişkenler nasıl bir dağılım göstermektedir?
8. Örgütsel sinizm alanında incelenen lisansüstü tez çalışmalarının amaçlarına ilişkin veriler nasıl bir dağılım göstermektedir?
9. Örgütsel sinizm alanında incelenen lisansüstü tez çalışmaları bulgulara ait veriler nasıl bir dağılım göstermektedir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma betimsel bir araştırmadır. Nitel araştırma yöntemlerine uygun olarak ele alınan dokümanların meta-sentez yöntemiyle incelenmesi yoluyla veriler içerik analizine tabi tutularak tablolar halinde düzenlenmiştir. Meta-sentez, tek tip konu üzerine yapılan çalışmaların bulgularını inceleyen ve yorumlayan bir çalışma desendir (Yılmaz, 2015). Diğer bir deyişle meta-sentez çalışmaları, aynı konu üzerine yapılmış araştırmaların nitel bir anlayışla ele alınıp, benzer ve farklı yönlerinin karşılaştırmalı olarak ortaya konmasını amaçlayan çalışmalar olarak tanımlanmaktadır (Çalık ve Sözbir, 2014). Ayrıca betimsel içerik analizi, betimsel bazı istatistikler olan yüzde ve frekans dağılımı kullanılarak çeşitli kategori ve sınıflara göre incelenmesine olanak sağlamaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmaya dâhil edilecek çalışmaları belirlemek amacıyla, YÖK Ulusal Tez Merkezinin veri tabanında yer alan lisansüstü tezler, başlığında ve anahtar kelimelerinde Türkçe olarak içinde ‘‘Sinizm’’, ‘‘Örgütsel Sinizm’’, ‘‘Eğitim Kurumlarında Sinizm’’ terimleri olan çalışmalar titiz bir şekilde taranmıştır. Tarama sonucunda ulaşılan çalışmaların araştırmaya dâhil edilmesi için önceden bazı kriterler belirlenmiştir. Bu kriterler şu şekildedir:

- Çalışmaların kamu veya özel öğretim kurumlarında yapılmış olması ve örnekleminin bu kurumlarda görev yapmakta olan akademisyen, öğretmen ve diğer çalışanların olması,
- Çalışmaların Türkiye sınırları içerisinde yapılmış olması,
- Çalışmaların 2015-2020 yılları arasında yayınlanmış olması,
- Tezlerin erişime açık olması,
- Değerlendirmeye alınan araştırmaların lisansüstü tezlerden (yüksek lisans ve doktora) oluşması.

Yukarıda belirtilen dâhil edilme kriterlerine uyan 62 çalışmaya ulaşılmıştır. Araştırmaya dâhil edilen çalışmalar yayın yılına göre sıralanıp kodlanarak içerik analiziyle değerlendirilmiştir. İncelenen

lisansüstü tez çalışmaları 2015 yılından başlamak üzere 2020 yılına kadar sırasıyla T1, T2, T3, ... T62 şeklinde kodlanmıştır.

Bulgular

1. İncelenen Lisansüstü Tezlerin Yayın Yıllarına Göre Dağılımı

Tablo 1. Lisansüstü Tez Çalışmalarının Yayınlandıkları Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	<i>f</i>
2015	8
2016	8
2017	10
2018	13
2019	15
2020	8

Tablo 1 incelendiğinde örgütsel sinizm üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının en fazla 2019 yılında yapıldığı ve sonraki yılda çok ciddi anlamda hızlı düşüş yaşandığı görülmektedir. Bu anlamda tabloya bakıldığında, 2019 yılı yapılan çalışmalar için zirve noktadır denilebilir. 2018 yılında da yine önemli sayıda araştırma yapıldığı görülmektedir. Diğer yıllarda yapılan çalışmalar ise normal dağılım göstermektedir.

2. İncelenen Çalışmaların Örneklem grubu

Tablo 2. Lisansüstü Tez Çalışmalarının Örneklem Grubuna Göre Dağılımı

Örneklem Grubu	<i>f</i>
Öğretmen	57
Akademisyen	4
Usta Öğretici	1

Örgütsel sinizm konusunda yürütülen tezlerin büyük çoğunluğunun katılımcısını öğretmenler oluşturmaktadır. Diğer katılımcı gruplarını örneklem olarak alan çalışma sayısının oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Çalışmalarda örneklem grubunun daha çok öğretmenlerden seçilmesi bu gruba ulaşılabilirliğin ve nicel olarak yeterli sayıya ulaşmanın kolay olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

3. İncelenen Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Yöntemler

Tablo 3. Tez Çalışmalarında Kullanılan Araştırma Yöntemlerinin Dağılımı

Araştırma Yöntemi	<i>f</i>
Nicel	61

Nitel	-
Karma	1

Araştırmaların biri hariç tümü nicel araştırma desenleriyle örgütsel sinizm konusunu incelediği sadece bir araştırmanın karma araştırma deseniyle ele alındığı ve tekil nitel araştırma yöntemlerinin ise incelenen araştırmalarda hiç kullanılmadığı tespit edilmiştir (Tablo 3). Nitel araştırmaların algı ve duygu araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir olmasına rağmen hiç kullanılmaması ve örgüte karşı olumsuz tutum ve davranışları içeren örgütsel sinizmin sadece nicel yöntemlerle tespit edilmeye çalışılması oldukça dikkat çekicidir.

4. İncelenen Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Araçları

Tablo 4. Tez Çalışmalarının Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Veri Toplama Araçları	<i>f</i>
Anket/Ölçek	62
Mülakat/Görüşme	1

Tez çalışmalarında en çok anket ve ölçeklerin tercih edildiği görülmektedir. Diğer taraftan sadece karma desenli bir çalışmada mülakat/görüşme veri toplama aracı kullanılmıştır. Yapılan çalışmalarda daha çok anket/ölçek veri toplama araçlarının kullanılması, çalışmaların daha çok nicel yöntemle modellendiğinden kaynaklandığı söylenebilir. Ancak veri toplama yönteminin çeşitliliği çalışmanın geçerliği ve güvenilirliği açısından önemli bir yer tutmaktadır. Tutum içeren örgütsel sinizm konusunda duygu ve tutumlardaki derinliği yakalamaya hizmet edebilecek görüşme yönteminin neredeyse hiç kullanılmamış olması şaşırtıcı bir bulgudur.

5. İncelenen Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Örgütsel Sinizm Ölçeği

Tablo 5. Tez Çalışmalarında Kullanılan Örgütsel Sinizm Ölçeklerinin Dağılımı

Veri Toplam Aracı	<i>f</i>
Brandes ve diğerleri (1999)	38
Brandes (1997)	4
Sağır ve Oğuz (2012)	11
Güzeller ve Kalağan (2008)	4
Helvacı ve Çavdar (2017)	2
Akpolat (2014)	1
Belirtilmemiş	2

Tablo 5’de görüldüğü üzere eğitim kurumlarında yapılmış olan ve örgütsel sinizmi inceleyen çalışmaların kullandıkları örgütsel sinizm ölçeklerinin dağılımı analiz edildiğinde, çalışmalarda en fazla Brandes, Dharwadkar ve Dean (1999) ($f=38$) tarafından geliştirilen örgütsel sinizm ölçeği kullanıldığı anlaşılmaktadır.

6. İncelenen Lisansüstü Tezlerde Örgütsel sinizm Düzeyleri

Tablo 6. Lisansüstü Tezlerin Örgütsel Sinizm Düzeyi Açısından Dağılımı

Örgütsel Sinizm Düzeyi	Yüzde
Düşük	35
Orta	20
Yüksek	-
Belirtilmemiş	7

Türkiye’de örgütsel sinizm konusunda üretilmiş ve araştırma kapsamında incelenen tezlerde sinizm düzeyleri açısından incelendiğinde eğitim kurumlarında yapılan lisansüstü araştırmaların yarıya yakınında sinizm düzeyinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Diğer yandan araştırmaların yaklaşık üçte birinde sinizm düzeyi orta düzeyde çıkmış ve yüksek düzeyde çıkan herhangi bir tez çalışması tespit edilmemiştir. Örgütsel sinizm düzeyinin eğitim çalışanlarında yüksek düzeyde çıkmaması arzu edilen bir durum olmakla birlikte üçte birlik orta düzey bulgusuna ulaşan araştırmalara bağlı olarak örgütsel sinizm düzeyini düşürücü uygulamalara ihtiyaç duyulduğu ifade edilebilir.

7. İncelenen Lisansüstü Tezlerde Örgütsel Sinizm ile İlişkili Değişkenler

Tablo 7. Lisansüstü Tezlerde Örgütsel Sinizm ile İlişkili Olan Değişkenlerin Dağılımı

Örgütsel Sinizmin İlişkili Kurulan Değişkenler	f
Demografik Değişkenler	54
Liderlik Stilleri	6
Tükenmişlik	6
İletişim Becerileri	5
Örgütsel Bağlılık	4
Örgütsel Vatandaşlık	4
Örgütsel Yabancılaşma	3
İş Doyumu	3
Toksik Liderlik	2
Örgüt Kültürü	2
Örgütsel Güven	2
Mobbing	2
Yöneticilerin Güç kaynakları	2
Duygusal Zeka	2
Örgütsel Politika	2
Örgütsel Destek	2
Örgütsel Adalet	2
İnformal İletişim	2
Psikolojik Sermaye	2
Dönüşümcü Liderlik	2
Örgütsel Dışlanma	1
Örgütsel Demokrasi	1
Kayırmacılık	1
Demokratik Liderlik	1
Genel Sinizm	1
Otantik Liderlik	1

Paternalistik liderlik	1
Duygusal Taciz	1
Örgütsel Mutluluk	1
Örgütsel Sessizlik	1
Örgütsel Yalnızlık	1
Sosyal Kaytarma	1
Bürokratik Yapı	1
Şeffaflık	1
İşe Bağımlılık	1
Yaşam Doyumu	1
Örgütsel Özdeşleşme	1

Araştırmalarda örgütsel sinizmin ilişkili olduğu değişkenler incelendiğinde örgütsel sinizm ile en çok ilişkisi çalışılan değişkenler; tükenmişlik, liderlik stilleri ve iletişim becerileri olmuştur (Tablo 7). Bunları sırasıyla örgütsel bağlılık, örgütsel vatandaşlık ve iş doyumu değişkenleri takip etmektedir. Ayrıca liderlik stillerine ek olarak liderlik türleri üzerinde yapılan diğer çalışmalar olan toksik liderlik, demokratik liderlik, otantik liderlik, paternalistik liderlik, öğretimsel liderlik ve dönüşümcü liderlik değişkenleri ile liderlik stilleri değişkenlerini birlikte düşündüğümüzde örgütsel sinizm ve liderlik ile ilişkili araştırmaların yoğun olarak yapıldığı anlaşılmaktadır.

8. İncelenen Lisansüstü Tezlerin Amaçlarına İlişkin Veriler

Tablo 8. Tez Çalışmalarının Amaçlarına Göre Dağılımı

Amaçlar	Çalışmalar	f
Sinizm düzeyinin belirlenmesi	T1,T2,T3,T4,T5,T6,T7,T8,T9,T10,T11,T13,T14,T15,T17,T18,T19,T21,T22,T23,T24,T25,T26,T27,T28,T29,T30,T31,T32,T34,T35,T36,T37,T38,T38,T39,T40,T41,T42,T43,T44,T45,T46,T47,T48,T49,T50,T51,T52,T53,t54,T55,T56,T57,T58,T59,T61	55
Örgütsel sinizm ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi	T1,T2,T3,T4,T5,T7,T8,T9,T10,T11,T12,T13,T14,T16,T17,T18,T20,T21,T22,T23,T24,T25,T26,T27,T28,T29,T31,T32,T33,T34,T35,T36,T37,T38,T39,T40,T41,T42,T43,T44,T45,T46,T47,T49,T50,T51,T52,T53,T54,T55,T56,T57,T58,T59,T61,T62	56
Örgütsel sinizm ve örgütsel davranış arasındaki ilişkinin incelenmesi	T1,T2,T3,T4,T5,T6,T7,T8,T9,T10,T11,T12,T13,T14,T15,T16,T17,T19,T20,T21,T22,T23,T24,T25,T26,T27,T28,T29,T30,T31,T32,T33,T34,T36,T37,T38,T39,T40,T41,T42,T43,T44,T4	60

5,T46,T47,T48,T49,T50,T51,T52,T53,T54,T5

5,T56,T57,T58,T59,T60,T61,

Tablo 8’de görüldüğü gibi lisansüstü tez araştırmalarının büyük çoğunluğu örgütsel sinizm ve farklı bağımsız değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlayan araştırmalardan oluşmaktadır. Bunu örgütsel sinizm ve bağımsız değişkenler ile sinizm düzeyini belirleyen çalışmalar arasındaki ilişkinin incelenmesi takip etmektedir. Bu kapsamda ele alınan çalışmaların çoğu, sinizm düzeyini belirleme, demografik ve örgütsel davranış değişkenlerinin örgütsel sinizm ile ilişkisini belirlemeye yönelik çalışmalar olduğu ifade edilebilir.

9. İncelenen Lisansüstü Tezlerde Bulgulara Ait Veriler

Tablo 9. İncelenen Çalışmaların Bulgularına İlişkin Verilerin Dağılımı

Bulgular	Çalışmalar
Örgütsel sinizm düzeyleri bağımsız değişkene göre değişmiştir.	Cinsiyet:T10,T16,T25,T32,T46,T47,T56,T57,T61
	Yaş: T3,T4,T9,T14,T16,T27,T28,T32,T35,T42,T43,T46,T58
	Medeni Durum:T7,T14,T25,T28,T42,T59,T61
Örgütsel sinizm düzeyleri bağımsız değişkene göre değişmemiştir.	Branş: T11,T23,T37,T41,T46,T51,T54,T57
	Kıdem:T3,T4,T10,T11,T13,T14,T22,T27,T29,T32,T40,T41,T42,T43,T47,T50, T57,T59
	Eğitim Durumu: T13,T27,T36,T39,T40,T47,T61
Örgütsel sinizm düzeyleri bağımsız değişkene göre değişmemiştir.	Cinsiyet:T1,T2,T3,T4,T5,T8,T11,T13,T14,T17,T18,T21,T22,T23,T24,T26,T28 ,T29,T31, T33,T36,T37,T38,T39,T42,T44,T49,T50,T52,T53,T54,T58,T59,T62
	Yaş: T1,T2,T5,T8,T10,T21,T24,T25,T26,T31,T34,T37,T39,T45,T52,T55,T59,T62
	MedeniDurum:T1,T3,T4,T5,T8,T16,T24,T26,T31,T33,T35,T39,T42,T44,T49, T55,T56
Örgütsel sinizm düzeyleri bağımsız değişkene göre değişmemiştir.	Branş: T7,T36,T47,T50,T52,T56
	Kıdem:T1,T7,T16,T17,T21,T23,T24,T25,T28,T31,T33,T36,T37,T39,T44,T46, T49,T52,T53,T54, T55,T58
	Eğitim Durumu: T1,T2,T3,T18,T25,T31,T34,T38,T42,T43,T45,T49,T52,T54,T56
Örgütsel sinizm düzeyleri bağımsız değişkene göre değişmemiştir.	T4(Örgütsel Kültür), T13(Otantik Liderlik), T62(Sosyal Mesafe), T38,T47,T59(Örgütsel Adalet) T2,T36,T52(Örgütsel Bağlılık) T20(Öğretimsel Liderlik) T7,T56(Toksik Liderlik) T48(Örgütsel Yabancılaşma)

Örgütsel sinizm ile örgütsel değişkenler arasında ilişki vardır.	T34,T58(Örgütsel Politika) T33(Duygusal Zeka) T5,T23(Örgütsel Vatandaşlık) T3(Örgütsel Özdeşleşme) T37(Liderlik Stilleri) T28(Örgütsel Dışlanma), T17,T41,T60(Dönüşümsel Liderlik), T12,T19,T40(İş Doyumu), T15(Paternalistik Liderlik), T27(Örgütsel Demokrasi), T39,T44(İnformal İletişim), T43(Psikolojik Sermaye), T49(İletişim İklimi), T53(Paylaşılan Liderlik), T55(Şeffaflık), T31(Örgütsel Güven), T11(Demokratik Liderlik), T26(Liderlik Algısı), T46(Kurum içi İletişim), T9(Başarı ve Destek Kültürü), T25(Yöneticilerin Kullandıkları güç kaynakları), T29(Makamsal Güç kaynakları), T6,T22T54(Tükenmişlik), T10(Kayırmacılık), T14(Duygusal Tükenme), T16(Duygusal Taciz), T21(Mesleki Tükenmişlik), T24,T25(Mobbing),T50(Sosyal Kaytarma), T57(İşe Bağlılık), T35(Genel Sinizm),T18(Olumsuz Tutum), T51(Bürokratik Yapı)
Örgütsel sinizm ile örgütsel değişkenler arasında ilişki yoktur.	T32(Duygusal Zekâ), T61(Örgütsel Vatandaşlık)

Örgütsel sinizm konusunda yapılan tezler bulgularına göre incelendiğinde sinizm düzeylerinde bağımsız değişkenlere göre anlamlı fark tespit eden çalışmalar olduğu gibi herhangi bir anlamlı fark tespit etmeyen araştırmalar da mevcuttur. Araştırmaların tamamına yakını sinizm ile örgütsel değişkenler arasında ilişki tespit etmiş olmakla birlikte iki araştırmada herhangi bir ilişki tespit edilmemiştir.

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada 2015-2020 yılları arasında örgütsel sinizm alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarını değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda örgütsel sinizm çalışmalarının; yayın yılı, örneklem grubu, araştırma yöntemi, veri toplama araçları, kullanılan örgütsel sinizm ölçekleri, örgütsel sinizm düzeyi, örgütsel sinizm ile birlikte incelenen diğer değişkenler, çalışmaların amaç ve bulgulara göre dağılımı incelenmiştir. Daha sonra araştırmacı tarafından yapılan çalışmalar sonucu belirlenen anahtar kelimeler; YÖK tez veri tabanına girilerek eğitim-öğretim alanında yapılan çalışmalar kapsamında literatür taraması yapılmıştır. Dâhil edilme kriterlerine uyan 62 çalışmaya ulaşılmıştır.

Örgütsel sinizm üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının en fazla 2018-2019 yıllarında yapıldığı ve bir sonraki yıl düşüş yaşandığı tespit edilmiştir. Eğitim alanında örgütsel sinizme ilişkin

çalışmaların 2017 tarihinden bu yana yayın sayısı giderek artmasına rağmen 2020 yılında eski seyrine dönmüştür. Bu sonuca dayanarak, örgütsel sinizmin örgüt ve çalışan verimliliği açısından önemi giderek artarken, daha fazla araştırmacının da ilgisini çektiği ve bu yönde araştırmalar yaptığı söylenebilir. Araştırmacıların örgütsel sinizmi çeşitli açılardan açıklamaya yönelik çabalarının ve konuyla ilgili son zamanlarda yapılan araştırmaların yoğunluğunu büyük ölçüde artırdığı ifade edilebilir. Bu açıdan bakıldığında sinizm örgütsel davranışta önemli bir kavramdır. Örgütsel sinizmin sürekli olarak derinlemesine incelenmesinin bu konudaki literatürü zenginleştirmeye büyük ölçüde yardımcı olacağı söylenebilir (Yalçınkaya, 2014; Çakıcı, 2017 ve Akar, 2018).

Örgütsel sinizm konusunda incelenen tezlerde çalışmaların büyük çoğunluğu öğretmenleri örneklem olarak aldığı görülmektedir. Akademisyen ve usta öğreticilerinin örneklem olarak alınma oranının ise çok düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca paralellik arz eden bir başka araştırmada yine eğitim yönetimi alanında yayınlanan makalelerin çoğunun katılımcısı öğretmenler olduğu tespit edilmiştir (Hatipoğlu, Özkan Hıdıroğlu ve Tok, 2018). Çalışmalarda örneklem grubunun daha çok öğretmenlerden seçilmesi bu gruba ulaşılabilirliğin ve nicel olarak yeterli sayıya ulaşmanın kolay olmasından kaynaklanabilir.

Örgütsel sinizm araştırmaları kapsamında incelenen çalışmaların biri hariç tümü nicel araştırma desenleriyle örgütsel sinizm konusunu ele alındığı, sadece bir araştırmanın karma araştırma deseniyle incelendiği ve tekil nitel araştırma yöntemlerinin ise incelenen araştırmalarda hiç kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuç Koşar, Emre, Kılınç ve Koşar (2017) ile Göktaş, Hasancebi, Varisoğlu, Akçay, Bayrak, Baran ve Sözbilir (2012) tarafından yapılan çalışmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Türkiye’de eğitim alanında yürütülen araştırmaların önemli bir kısmında nicel araştırma yöntemin kullanıldığı görülmektedir. Nitel araştırmaların algı ve duygu araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir olmasına ve derinlik sağlamasına rağmen hiç kullanılmaması ve örgüte karşı olumsuz inanç, tutum ve davranışları içeren örgütsel sinizmin sadece nicel yöntemlerle tespit edilmeye çalışılması oldukça ilginç bir bulgudur (Bozbayındır & Kayabaşı, 2013 ve Sezgin, Tolay & Sürgevil, 2016). Tez çalışmalarında en çok anket ve ölçeklerin tercih edildiği görülmektedir. Diğer taraftan sadece karma desenli bir çalışmada mülakat/görüşme veri toplama aracı kullanılmıştır. Bu sonuç eğitim-öğretim alanında yapılan çalışmaların sonuçlarıyla örtüşmektedir. Hatipoğlu, Özkan Hıdıroğlu ve Tok (2018) tarafından yapılan çalışmada eğitim yönetimi alanında yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunun verilerinin anket/ölçek aracılığıyla toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan çalışmalarda daha çok anket/ölçek veri toplama araçlarının kullanılması, çalışmaların daha çok nicel yöntemle modellendiğinden kaynaklandığı söylenebilir. Diğer bir neden ise başka veri toplama yöntemlerine (mülakat, görüşme) göre değişik bölgelerden büyük gruplara hızlı uygulama imkanının olması ve düşük maliyet gibi avantajların sağlaması (Thomas, 1998) Bununla birlikte toplanan verileri analiz etmek, görüşme yöntemiyle

toplanan verileri analiz etmekten daha kolay olduğu için ölçek/anket tercih edilmiştir. Ancak veri toplama yönteminin çeşitliliği çalışmanın geçerliği ve güvenilirliği açısından önemli bir yer tutmaktadır. Tutum içeren örgütsel sinizm konusunda duygu ve tutumlardaki derinliği yakalamaya hizmet edebilecek görüşme yönteminin neredeyse hiç kullanılmamış olması şaşırtıcı bir bulgudur.

Türkiye’de eğitim kurumlarında yapılmış olan ve örgütsel sinizmi inceleyen lisansüstü tez çalışmalarının kullandıkları örgütsel sinizm ölçeğine göre analiz sonuçlarına bakıldığında, çalışmalarda en fazla Brandes, Dharwadkar ve Dean (1999) tarafından geliştirilen örgütsel sinizm ölçeği kullanıldığı görülmektedir. Brandes, Dharwadkar ve Dean (1999) tarafından geliştirilmiş olan örgütsel sinizm ölçeğinin daha çok kullanılmasının sebebi, örgütsel sinizm kavramını sistematik bir biçimde ele alıp, kavramsallaştıran kişiler olmalarından kaynaklandığı söylenebilir. Diğer bir neden ise örgütsel sinizm kavramı ve ilgili ölçeklerin Türkiye’deki bir firmada test edilmesi sonucunda; Brandes, Dharwadkar ve Dean (1999) tarafından geliştirilen ölçeğinin yüksek bir güvenilirliğe ve geçerliliğe sahip olduğu tespit edilmiştir (Edost, Karacaoğlu & Reyhanoğlu, 2007).

Türkiye’de örgütsel sinizm konusunda üretilmiş tezlerde sinizm düzeyleri açısından incelendiğinde eğitim kurumlarında yapılan lisansüstü araştırmaların yarıya yakınında sinizm düzeyinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Diğer yandan araştırmaların yaklaşık üçte birinde sinizm düzeyi orta düzeyde çıkmış ve yüksek düzeyde çıkan herhangi bir tez çalışması tespit edilmemiştir. Örgütsel sinizm düzeyinin eğitim çalışanlarında yüksek düzeyde çıkmaması arzu edilen bir durum olmakla birlikte üçte birlik orta düzey bulgusuna ulaşan araştırmalara bağlı olarak örgütsel sinizm düzeyini düşürücü uygulamalara ihtiyaç duyulduğu ifade edilebilir. Öğretmenlerde örgütsel sinizm düzeyinin düşük çıkması, öğretmenliğin fedakârlık ve özveri gerektiren bir meslek olması ile açıklanabilir. Okulların hedeflerine ulaşabilmesinde örgütsel sinizm düzeyi düşük olan öğretmenlerin olması istenilen bir durumdur. Tersine bir durum ise, bir başka deyişle sinizm düzeyi yüksek olan öğretmenlerin varlığı, okulların ulaşmak istediği hedeflere ulaşmasının önündeki en büyük engellerdendir. Çünkü örgütsel sinizm algısının yüksek olması öğretmenlerin okullarına karşı olumsuz davranışlar sergilemesine, okuldaki iş ve işleyişleri sürekli eleştirmesine neden olmaktadır (Bozbayındır & Kayabaşı, 2013). Bu durum da okulda görev yapan öğretmenlerin motivasyonlarının düşmesine, veriminin azalmasına ve okuldan uzaklaşmasına sebep olabilir (Çağ, 2011).

Araştırmalarda örgütsel sinizmin ilişkili olduğu değişkenler incelendiğinde örgütsel sinizm ile en çok ilişkisi çalışılan değişkenler; tükenmişlik, liderlik stilleri ve iletişim becerileri olmuştur. Bunları sırasıyla örgütsel bağlılık, örgütsel vatandaşlık ve iş doyumunu değişkenleri takip etmektedir. Ayrıca liderlik stillerine ek olarak liderlik türleri üzerinde yapılan diğer çalışmalar olan toksik liderlik, demokratik liderlik, otantik liderlik, paternalistik liderlik, öğretimsel liderlik ve dönüşümcü liderlik değişkenleri ile liderlik stilleri değişkenlerini birlikte düşündüğümüzde örgütsel sinizm ve liderlik ile

ilişkili araştırmaların yoğun olarak yapıldığı anlaşılmaktadır. Öğretmenler, yöneticilerden (lider) öncelikle etkili bir iletişimde ve açık görüşlü olmalarını devamında ise eşit ve adil olmalarını, empati kurmalarını, işbirliği yapmalarını, ben duygusundan sıyrılmalarını zamanı geldiğinde paylaşımcı lider olmalarını beklemektedirler. Ancak öğretmenlerin örgüte yönelik güvensizliklerine veya olumsuz tutumlarına neden olan temel faktörün liderin astlarına yönelik davranışları olduğu ifade edilebilir (Şenses, 2018). Alan yazında yapılan çalışmalar da liderin davranış tarzının örgütsel sinizm ile ilişkiyi ispatlar niteliktedir (Cartwright & Holmes, 2006; Polatcan & Titrek, 2014). Diğer yandan Davis & Gardner (2004) liderin çalışanına karşı davranış biçiminin örgüt içerisindeki sinizm tutumunu azaltacağını çalışmalarında ifade etmişlerdir. Bu durumda okul yöneticilerinin öğretmenlere yönelik tutumlarının eğitim kurumlarında oldukça önemli ve hassas bir konu olduğu söylenebilir. Eğitim kurumları en yoğun değişimlerin yaşandığı kurumlardır. Bu nedenle liderlik, ve liderlik stilleri ile örgütsel sinizm daha çok ilişki kurulmuş ve literatürde bu konuda çok daha fazla çalışma yapma ihtiyacı doğmuştur.

Lisansüstü tez araştırmalarının büyük çoğunluğu örgütsel sinizm ve farklı demografik değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlayan araştırmalardan oluşturmaktadır. Bunu sinizm düzeyini belirleyen çalışmalar ile örgütsel sinizm ve örgütsel değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi takip etmektedir. Bu kapsamda ele alınan çalışmaların çoğu, sinizm düzeyini belirleme, demografik ve örgütsel davranış değişkenlerinin örgütsel sinizm ile ilişkisini belirlemeye yönelik amaç edinilen çalışmalar olduğu ifade edilebilir. Oysa amaç olarak örgütsel işleyişi olumsuz etkileyen sinizmin ortadan kaldırılmasına yönelik sürece yönelik eylemsel bir araştırmaya rastlanmamıştır. Mevcut düzeyi belirlemenin yanı sıra var olan sinizmin ortadan kaldırılmasını amaç edinen ve sürece bağlı olarak farklı uygulamaları sınavan eylemsel araştırmalara ihtiyaç vardır.

Örgütsel sinizm konusunda yapılan tezler bulgularına göre incelendiğinde sinizm düzeylerinde bağımsız değişkenlere göre anlamlı fark tespit eden çalışmalar olduğu gibi herhangi bir anlamlı fark tespit etmeyen araştırmalar da mevcuttur. Araştırmaların tamamına yakınında sinizm ile örgütsel değişkenler arasında ilişki tespit edilmiştir. Demografik değişkenlerin örgütsel sinizm üzerindeki etkisini araştıran bazı çalışmalarda, çalışanların örgütsel sinizm algılarının eğitim durumu, medeni durum, cinsiyet ve yaş gibi değişkenlerde anlamlı farklılıklar gösterdiğine işaret edilirken (Amasralı, 2016; Başaran, 2020; Çopur, 2018; Kuşçu, 2020; Yılmaz, 2019); bazı araştırmalarda sinizm algılarının ilgili değişkenler açısından farklılaşmadığı belirtilmiştir (Arslan, 2018; ; Eaton, 2000; Mirvis & Kanter, 1989; Sucu, 2019 Uzun, 2015). Diğer taraftan örgütsel vatandaşlık faktörü, örgütsel sinizminin en ilgi çekici sonuçlarından birisidir (Abraham, 2000; Andersson & Bateman, 1997; Johnson & O'Leary-Kelly, 2003; Turner & Valentine, 2001). Bunun nedeni bazı çalışmaların örgütsel sinizm ile onlar arasındaki ilişkinin negatif bulması, bazı çalışmaların ise örgütsel sinizm ile örgütsel vatandaşlık faktörü üzerinde

önemli bir etkisinin olmadığını ortaya koymasındır. Dolayısıyla örgütsel sinizm ile örgütsel vatandaşlık faktörü arasındaki ilişkinin sonuçları tutarsız olduğu anlaşılmaktadır (James, 2005).

Araştırma sonuçlarına bağlı olarak aşağıda yer alan öneriler yapılmaktadır:

- Eğitim alanında yapılan örgütsel sinizm konulu lisansüstü tezler incelendiğinde tezlerin tamamına yakınının nicel olarak desenlendiği tespit edilmiştir. Örgüte karşı olumsuz inanç, tutum ve tavırları ifade eden örgütsel sinizmin özellikle derinlik sağlayıcı nitel desenlerle ve karma desenlerle ele alınması önerilmektedir.
- Nicel desenler içerisinde tercih edilen ölçeklerin büyük ölçüde yabancı kaynaklı ölçeklerden oluştuğu görülmektedir. Sadece okullara yönelik ulusal özelliklere uygun, geçerli, güvenilir örgütsel sinizm ölçeği oluşturulabilir.
- Yapılan araştırmaların genelde örgütsel sinizm düzeyini belirlemeye, demografik ve örgütsel değişkenlerle ilişkisini ortaya koymaya yönelik olduğu görülmektedir. Oysa sinizm düzeyini azaltmaya ve ortadan kaldırmaya yönelik sürece dayalı uygulamalar içeren eylem araştırmalarına ihtiyaç görülmektedir. Örgütsel sinizm düzeyini ortadan kaldırmaya yönelik sürece dayalı eylem araştırmaları yapılabilir.

Kaynakça

- Abaslı, K. (2018). *Örgütsel dışlanma, işe yabancılaşma ve örgütsel sinizm ilişkisine yönelik öğretmen görüşleri* [Yayınlanmamış Doktora Tezi], Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Abraham, R. (2000). Organizational cynicism: Bases and consequences. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 126(3), 269-292.
- Akbulut, A. (2020). *Öğretmenlerin örgütsel adalet ve örgütsel destek algılarının örgütsel sinizm tutumuna yönelik etkisinin incelenmesi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Andersson, L. M., & Bateman, T. S. (1997). Cynicism in the workplace: Some causes and effects. *The Journal of Organizational Behavior*, 18(5), 449-469
- Amasralı, A. (2016). *Ortaokul ve lise matematik öğretmenlerinin örgütsel sinizm tutumları ile mesleki tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akar, H. (2018). Meta-analysis of organizational trust studies conducted in educational organizations between the years 2008-2018. *International Journal of Educational Methodology*, 4(4), 287-302.
- Arslan, N. (2018). *Öğretmenlerin informal iletişim düzeylerinin örgütsel sinizm ile ilişkisi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arslan, Ö. (2016). *Okul yöneticilerinin paternalist liderlik düzeyleri ile öğretmenlerin örgütsel sinizm algıları arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Başaran, O. (2020). *Öğretmenlerin işe bağlılık düzeyleri ile örgütsel sinizm arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Başaran, S. (2020). *Okul müdürlerinin algılanan dönüşümcü liderlik davranışlarının öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyine etkisi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bozbayındır, F., Kayabaşı, E. (2013). Ortaöğretim kurumlarında örgütsel sinizmin nedenleri ve etkileri, 8. *Eğitim Yönetimi Kongresi*.
- Cansever, S. (2017). *Mobbing ve Örgütsel Sinizm İlişkisi: Gebze'deki ortaokul öğretmenleri üzerinde bir uygulama* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çağ, A. (2011). *Algılanan örgütsel adaletin, örgütsel sinizme ve işten ayrılma niyetine etkisinin belirlenmesine yönelik bir araştırma* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çakıcı, D. (2017). *Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri: Çankırı ili örneği* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çalık, M., ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38.

Cartwright, S., Holmes, N. (2006). The meaning of work: The challenge of regaining employee engagement and reducing cynicism. *Human Resource Management Review*, 16, 199–208.

Çillik, A. (2019). *Öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri ile örgütsel sinizm algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Çopur, Z. (2018). *Öğretim elemanlarının örgütsel demokrasi alguları ile örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Dawis, W. D., Gardner, W. L. (2004). Perceptions of politics and organizational cynicism: an attributional and Leader–member exchange perspective. *The Leadership Quarterly*, 15, 439- 465.

Dean Jr, J. W., Brandes, P. & Dharwadkar, R. (1998). Organizational cynicism. *Academy of Management Review*, 23(2), 341-352.

Eaton, J. A. (2000). *A Social motivation approach to organizational cynicism* [Doctoral dissertation]. York University Toronto.

Emre, R. (2018). *Araştırma görevlilerinin örgütsel politika ve örgütsel destek algıları ile örgütsel sinizm düzeyleri* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Erdost, H.E., Karacaoğlu, K. & Reyhanoğlu, M. (2007). Örgütsel sinizm kavramı ve ilgili ölçeklerin Türkiye’deki bir firmada test edilmesi. *15. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi*, Sakarya Üniversitesi, 25-27 Mayıs 2007, 514-524.

Ergen, S. (2015). *Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri ile örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı.

Goktas, Y., Hasancebi, F., Varisoglu, B., Akcay, A., Bayrak, N., Baran, M. & Sozbilir, M. (2012). Trends in educational research in Turkey: A content analysis. *educational sciences: Theory and Practice*, 12(1), 455- 460.

Hatipoğlu, G., Özkan Hıdıroğlu, Y. & Tok, N. T. (2018). Türkiye’de eğitim yönetimi alanındaki makalelere yönelik bir içerik analizi. *Journal of Human Sciences*, 15(2), 1362-1380.

Hıdıroğlu, A. (2018). *Okul müdürlerinin öğretmenler tarafından algılanan liderlik stilleri ile örgütsel sinizm arasındaki ilişki: Tekirdağ örneği* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

James, M.S.L. (2005). *Antecedents and consequences of cynicism in organizations: An examination of the potential positive and negative effects on school systems*. [Unpublished Doctoral Dissertation]. Available From Proquest Dissertations and Theses Database.

Johnson, J. L., & O’Leary-Kelly, A. M. (2003). The effects of psychological contract breach and organizational cynicism: not all social exchange violations are created equal. *Journal of Organizational Behavior*, 24(5), 627- 647.

Kahveci, G. (2015). *Okullarda örgüt kültürü, örgütsel güven, örgütsel yabancılaşma ve örgütsel sinizm arasındaki ilişkiler* [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kantarcıoğlu, J. (2016). *Örgüt kültürü ile örgütsel sinizmin ilişkisi: Ermeni azınlık okulları* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Karacaoğlu, Ö. (2019). *Okulların bürokratik yapısı, örgütsel sessizlik ve örgütsel sinizm arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Karademir, M. (2016). *Ortaokul öğretmenlerinin okul yönetiminde kayırmacılık alguları ile örgütsel sinizm arasındaki ilişkinin incelenmesi: İstanbul ili pendik ilçesi örneği* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kasalak, G. & Bilgin Aksu, M. (2014). The relationship between perceived organizational support and organizational cynicism of Research assistants. *educational sciences: Theory and Practice*, 14(1), 125-133.

Kayaalp, E. (2019). *Öğretmenlerin örgütsel sessizlik, örgütsel yalnızlık ve örgütsel yabancılaşma algularının örgütsel sinizm düzeyleriyle ilişkisi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Koç, M. (2015). *İlköğretim öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ile sinizm arasındaki ilişki (Ağrı İli, Patnos İlçesi Örneği)*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Korkut, A. (2019). *Öğretmenlerin örgütsel mutluluk, örgütsel sinizm ve örgütsel adalet algularının analizi* [Doktora Tezi]. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Koşar, D., Emre, E. R., Kılınç, A. Ç. & Koşar, S. (2017). Öğretmen liderliğine ilişkin yapılan çalışmaların incelenmesi: Bir içerik analizi çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4(7), 29-46.

Kuşçu, C. (2020). *Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri ile örgütsel vatandaşlık davranışları arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Küçük, Ö. (2020). *Okul müdürlerinin toksik liderlik davranışları ile okul etkililiği arasındaki ilişkide örgütsel sinizm ve psikolojik sermayenin aracılık etkisi* [Doktora Tezi]. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Mirvis, P. H. & Kanter, D. L. (1989). Cynicism: The new america malaise. *Business and Society Review*, 4: 13-19.

Polatcan M. & Titrek O. (2014) The relationship between leadership behaviors of school principals and their organizational cynicism attitudes. *procedia - Social and Behavioral Sciences*, 141, 1291-1303.

Sargın, A. (2016). *Öğretmenlerde kişilik özellikleri, örgütsel sinizm ve iş doyumu* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Sezgin, O.B., Tolay, Ebru. & Sürgevil, O. (2016). Örgütsel değişim sinizmi: Çalışanlarının değişime karşı tutumlarının incelenmesine yönelik nitel bir araştırma, *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, 12 (45), 411-438.

Sucu, G. (2019). *Okul müdürlerinin kurumlarında oluşturdukları iletişim iklimi ile öğretmenlerin örgütsel sinizm arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şenses, B. (2018). Örgütsel Sinizm: Liderin davranış tarzına göre ortaya çıkan bir tutum. *Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 13-28.

Tokgöz, N. & Yılmaz, H. (2008). Örgütsel sinizm: Eskişehir ve Alanya'daki otel işletmelerinde bir uygulama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 238-305.

Torun, Y. & Çetin, C. (2015). Örgütsel sinizmin kuşaklar bazında değerlendirilmesi: Kuşaklara göre örgütsel sinizmin hedefinde ne var. *İş ve İnsan Dergisi*, 2(2), 137- 146.

Turner, J.H. & Valentine, S.R. (2001). Cynicism as a fundamental dimension of moral decisionmaking: A scale development. *Journal of Business Ethics*, 34(2), 123-136

Uzun, T. (2015) *Okul Müdürlerinin iletişim becerileri ile öğretmenlerin genel ve örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişkilerin incelenmesi (Giresun İli Örneği)*. [Doktora Tezi]. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Yalçınkaya, A. (2014). Türkiye’de örgütsel sinizm: 2007-2012 yılları arasındaki çalışmalar üzerine bir değerlendirme, “*İşGüç*” *Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 16(3), 106-130

Yılmaz, G. (2015). Türkiye’deki teknolojik pedagojik alan bilgisi çalışmalarının analizi: bir meta-sentez çalışması, *Eğitim ve Bilim* 40(178), 103-122.

Yılmaz, Y. (2019). *Öğretmenlerin algularına göre örgütsel sinizm ile psikolojik sermaye arası ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

EKLER

EK-1. Araştırma kapsamında incelenen çalışmalar

- T1:** Uzun, T. (2015) Okul müdürlerinin iletişim becerileri ile öğretmenlerin genel ve örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişkilerin incelenmesi (Giresun İli Örneği). [Yayınlanmamış doktora Tezi]. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- T2:** Yüksel, H. (2015). Örgütsel sinizm ve bağlılık arasındaki ilişki: İlk ve ortaokul öğretmenleri üzerine bir araştırma [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- T3:** Ekinci, S. (2015). İlk ve ortaokul öğretmenlerinin örgütsel özdeşleşme ve örgütsel sinizm düzeylerine ilişkin görüşleri (Bolu İli Örneği). [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Abant İzzet Baysal Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- T4:** Kahveci, G. (2015). Okullarda örgüt kültürü, örgütsel güven, örgütsel yabancılaşma ve örgütsel sinizm arasındaki ilişkiler [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- T5:** Yıldırım, G. (2015). Lise öğretmenlerinin örgütsel sinizm tutumları ile örgütsel vatandaşlık davranışları arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- T6:** Koç, M. (2015). İlköğretim öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ile sinizm arasındaki ilişki (Ağrı İli, Patnos İlçesi Örneği). [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- T7:** Demirel, N. (2015). Öğretmen algılarına göre okul müdürlerinin toksik liderlik davranışları ile öğretmenlerin örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişki (Gaziantep Şehitkamil İlçesi Örneği). [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Kahramanmaraş sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- T8:** Gün, F. (2015). Öğretim elemanlarının algılarına göre örgütsel sinizm ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- T9:** Kantarcıoğlu, J. (2016). Örgüt kültürü ile örgütsel sinizmin ilişkisi: Ermeni azınlık

- okulları [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- T10:** Karademir, M. (2016). Ortaokul öğretmenlerinin okul yönetiminde kayırmacılık algıları ile örgütsel sinizm arasındaki ilişkinin incelenmesi (İstanbul İli Pendik İlçesi Örneği). [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T11:** Derin, R. (2016). Demokratik liderlik ve örgütsel sinizm ilişkisi: Balıkesir ili merkez ilçeler örneği. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Balıkesir Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü. Balıkesir.
- T12:** Sargın, A. (2016). Öğretmenlerde kişilik özellikleri, örgütsel sinizm ve iş doyumu [Yayınlanmamış yüksek Lisans Tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- T13:** Boz, A. (2016). Okul yöneticilerinin otantik liderlik davranışları ile okulların akademik iyimserlik ve öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- T14:** Amasralı, A. (2016). Ortaokul ve lise matematik öğretmenlerinin örgütsel sinizm tutumları ile mesleki tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki (Amasya İli Örneği). [yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri enstitüsü, Samsun.
- T15:** Arslan, Ö. (2016). Okul yöneticilerinin paternalist liderlik düzeyleri ile öğretmenlerin örgütsel sinizm algıları arasındaki ilişki [yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- T16:** Bayraktar, D. (2016). İlkokul öğretmenlerinin duygusal taciz yaşama düzeyi ile örgütsel sinizm arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T17:** Demirçelik, E. (2017). Okul müdürlerinin liderlik stilleri ile öğretmenlerin örgütsel sinizm ve örgütsel bağlılık algıları arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- T18:** Çakıcı, D. (2017). Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri (Çankırı İli Örneği). [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- T19:** Akman, S. (2017). Özel eğitim ve rehabilitasyon kurum çalışanlarının örgütsel sinizm ile iş doyumuna yönelik görüşleri [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- T20:** Bağrıyanık H. (2017). Öğretmenlerin okul yöneticilerine yönelik öğretimsel liderlik algıları çerçevesinde örgütsel bağlılık ve örgütsel sinizm [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- T21:** Mahmood, S., M., R. (2017). Okul öncesi öğretmenlerin mesleki tükenmişlik düzeyleri ile örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- T22:** Çatalkaya, M., A. (2017). İlkokul ve ortaokullarda görevli öğretmenlerin algılarına göre örgütsel sinizm ile tükenmişlik arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- T23:** Tazegül Aydın, Y. (2017). İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin örgütsel sinizm ile örgütsel vatandaşlık ilişkisi: Ankara altındağ ilçesi örneği [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- T24:** Cansever, S. (2017). Mobbing ve örgütsel sinizm ilişkisi: Gebze'deki ortaokul öğretmenleri üzerinde bir uygulama [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T25:** Demir, K. (2017). Okul yöneticilerinin kullandıkları güç kaynakları ile öğretmenlerin sinizm düzeyleri arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T26:** Güneş, İ. (2017). Okul yöneticilerinin liderlik düzeyleri ile örgütsel sinizm arasındaki ilişki: İstanbul bahçelievler örneği [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T27:** Çopur, Z. (2018). Öğretim elemanlarının örgütsel demokrasi algıları ile örgütsel

- sinizm düzeyleri arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- T28:** Abaşı, K. (2018). Örgütsel dışlanma, işe yabancılaşma ve örgütsel sinizm ilişkisine yönelik öğretmen görüşleri [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- T29:** Çevik, A. (2018). Okul yöneticilerinin kullandıkları makamsal güç kaynakları ile öğretmenlerin örgütsel vatandaşlık ve örgütsel sinizm davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- T30:** Özkadam, Z. (2018). İlkokul müdürlerinin iletişim becerileri ile öğretmenlerin örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T31:** Uyar Bulut, B. (2018). Öğretmenlerin örgütsel güven ve örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki [yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T32:** İpek, Z. H. (2018). Lise öğretmenlerinin duygusal zeka ve örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- T33:** Okumuş, A. (2018). Duygusal zeka ve kurum kültürü algısının örgütsel sinizm ilişkisi: RAM Örneği [yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- T34:** Emre, R. (2018). Araştırma görevlilerinin örgütsel politika ve örgütsel destek algıları ile örgütsel sinizm düzeyleri [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- T35:** Gezer, E. (2018). Yabancı diller yüksekokullarında görev yapan öğretim elemanlarının genel ve örgütsel sinizm düzeyleri [yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yıldız teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T36:** Kılıçoğlu, A. (2018). Öğretmenlerde örgütsel değişim sinizmi ve örgütsel bağlılık düzeyleri arasındaki ilişki [yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.

- T37:** Hidiroğlu, A. (2018). Okul müdürlerinin öğretmenler tarafından algılanan liderlik stilleri ile örgütsel sinizm arasındaki ilişki :Tekirdağ örneği [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T38:** Uludağ, T. (2018). Sınıf öğretmenlerinin örgütsel adalet algıları ile örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T39:** Arslan, N. (2018). Öğretmenlerin informal iletişim düzeylerinin örgütsel sinizm ile ilişkisi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T40:** Aslan, H. (2019). Okul yöneticileri ve öğretmenlerin örgütsel değişim sinizmi ile iş doyumu düzeyleri arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- T41:** Dülker, A. P. (2019). Dönüşümcü liderlik ve örgütsel sinizm ilişkisi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- T42:** Bulut, R. C. (2019). Ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin iletişim becerileri ile örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T43:** Yılmaz, Y. (2019). Öğretmenlerin algılarına göre Örgütsel sinizm ile psikolojik sermaye arası ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- T44:** Cankaya, A. (2019). Okullardaki informal ilişki düzeyi ile öğretmenlerin sinizm algıları arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- T45:** Taştan, S. (2019). Okul Öncesi öğretmenlerinin mobbing ve örgütsel sinizme yönelik algıları arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- T46:** Yazıcıoğlu, N. (2019). Kurum içi etkin iletişim ortamı ile örgütsel sinizm arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- T47:** Korkut, A. (2019). Öğretmenlerin örgütsel mutluluk, örgütsel sinizm ve örgütsel adalet algılarının analizi [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- T48:** Kayaalp, E. (2019). Öğretmenlerin örgütsel sessizlik, örgütsel yalnızlık ve örgütsel yabancılaşma algılarının örgütsel sinizm düzeyleriyle ilişkisi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- T49:** Sucu, G. (2019). Okul müdürlerinin kurumlarında oluşturdukları iletişim iklimi ile öğretmenlerin örgütsel sinizm arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi] Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa.
- T50:** Seven Şarkaya, S. (2019). Öğretmenlerin örgütsel sinizm tutumları ile sosyal kaytarma davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi: Pamukkale ilçesi örneği [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- T51:** Karacaoğlan, Ö. (2019). Okulların bürokratik yapısı, örgütsel sessizlik ve örgütsel sinizm arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- T52:** Çillik, A. (2019). Öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri ile örgütsel sinizm algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- T53:** Aksoy, E. (2019). Öğretmenlerin okullardaki paylaşılan liderlik uygulamalarına yönelik algıları ile örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- T54:** Takır, R. (2019). Yetişkin eğitime yönelik eğitim kurs veren kurumlarda görev yapan usta öğreticilerin mesleki tükenmişlik düzeyleri ile örgütsel sinizm algıları arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- T55:** Gökçe, V. (2020). Okullarda şeffaflık ile örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal

Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- T56:** Küçük, Ö. (2020). Okul müdürlerinin toksik liderlik davranışları ile okul etkililiği arasındaki ilişkide örgütsel sinizm ve psikolojik sermayenin aracılık Etkisi [yayınlanmamış Doktora Tezi]. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- T57:** Başaran, O. (2020). Öğretmenlerin işe bağımlılık düzeyleri ile örgütsel sinizm arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- T58:** Gezeroğlu, E. (2020). Öğretmenlerin örgütsel politika ve örgütsel sinizm algılarının incelenmesi [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi]. Kilis 7 Aralık Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kilis.
- T59:** Akbulut, A. (2020). Öğretmenlerin örgütsel adalet ve örgütsel destek algılarının örgütsel sinizm tutumuna yönelik etkisinin incelenmesi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- T60:** Başaran, S. (2020). Okul müdürlerinin algılanan dönüşümcü liderlik davranışlarının öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyine etkisi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T61:** Kuşcu, C. (2020). Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri ile örgütsel vatandaşlık davranışları arasındaki ilişki [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- T62:** Çelik, H. (2020). Öğretmenlerde örgütsel sinizmin demografik değişkenler, kişisel değerler, sosyal mesafe ve yaşam doyumuna göre yordanması [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.